

האגודה הישראלית לבטיחות ביולוגית – אבי"ב – IBSA

נייר עמדה בנושא:

סיכונים ביולוגיים טרטוגניים בעבודה לנשים בגיל הפוריות

מטרה:

הרחבת תקנות עבודת נשים להכללת עבודה במספר מיקרואורגניזמים הידועים כטרטוגניים במסגרת עבודות מסוכנות.

הבעיה:

מוכרים כיום מספר מיקרואורגניזמים שהדבקה בהם בזמן ההריון עלולה לגרום מומים בעובר, עיכוב התפתחות גופנית ושכלית ואפילו מוות, הנקראים גורמים ביולוגיים טרטוגניים (נספח א').

תופשי מפעלים ומנהלי מעבדות במקומות עבודה העוסקים במיקרואורגניזמים, מתלבטים בשאלת החשיפה הפוטנציאלית של נשים בגיל הפוריות לגורמים טרטוגניים.

נשים בגיל הפוריות ובהריון חרדות לגורל העובר, היה ונחשפו לגורם ביולוגי טרטוגני.

התחיקה בישראל בנושא מצומצמת ביותר, מתייחסת לנגיף האדמת בלבד (ר' להלן, תקנות עבודת נשים).

המצב התחיקתי בישראל:

תקנות עבודת נשים (עבודות אסורות, עבודות מוגבלות ועבודות מסוכנות) התשס"א – 2001, המתייחסות לאשה בגיל הפוריות העובדת במוסד חינוכי או רפואי, מכירות בסיכון העלול לפגוע בהתפתחות העובר, אם תחלה באדמת

(RUBELLA) בזמן ההריון. התקנות קובעות שהאשה תופנה לקבלת חיסון נגד הנגיף, אך **משאירות לה את הבחירה לסרב**, ואזי עליה לחתום על טופס סירוב.

אין התקנות מפרטות, האם תותר לאשה שלא חוסנה לעבוד בסיכון הדבקה באדמת, ואין איזכור של תעסוקה חלופית שלא בסיכון בזמן ההריון.

המצב התחקיתי בארה"ב ובאירופה:

בארה"ב קיים Basic Conditions of Employment Act (BCEA) 75 of 1997, (מקור 1), שעל פי סעיף (1) 26 שלו, מעסיקים מנועים מלדרוש או להרשות לנשים הרות או מיניקות, לבצע עבודה מסוכנת לבריאות האם או ילדיה. במסגרת חוק זה, לפי סעיף (b)(1)87, פורסם Code of good practice on pregnancy and afterbirth. הקוד מטיל אחריות על המעסיק להגן על בריאות העובדות, לספק להן תנאי עבודה ללא סיכון, לבצע הערכת סיכונים, לספק מידע על הסיכונים ועוד. הקוד מתייחס לרשימה של גורמים ביולוגיים טרטוגניים.

הקוד מורה למעסיקים להכין רשימה של עבודות חלופיות שאין כוללות סיכון כנ"ל, לצורך העברת העובדות בזמן ההריון וההנקה. אם יש ספק או חשש שתנאי העבודה של האשה עלולים לסכן אותה או את ילדיה, יש לשפר או לשנות את התנאים. אם הדבר לא ניתן לביצוע, יש להעביר את העובדת לתפקיד אחר.

באירופה – דירקטיבה אירופית בקשר לנשים הרות (92/85/EEC), רגולציה של COSHH משנת 1999 ומדיניות בקרת זיהומים (PCT) ואחרות, מורות על נקיטת אמצעים למיזעור הסיכון לאם ולעובר. יש הדגשה לגבי נשים הרות שעבודתן כוללת בידוד נגיפים, שבהתיעצות עם מיקרוביולוג, יש צורך לשקול העברה לתפקיד אחר.

ההצעה:

1. ההצעה מתייחסת לרשימת הגורמים הביולוגיים הטרטוגניים המצויינים בנספח א', וגורמים נוספים שיוכרו מדעית בעתיד ככאלה. מוצע להקים ועדת מומחים שתמליץ על הוספה/גרירה של גורמים ברשימה הנ"ל.
2. ההצעה מתייחסת למקומות עבודה בהם יש בידוד, גידול או מחקר בגורמים הנ"ל, או שקיימת בהם חשיפה תדירה לגורמים אלה.
3. להטיל על המעסיק אחריות לבצע הערכת סיכונים יחודית לגבי נשים בגיל הפוריות המועסקות בעבודות כנ"ל.

4. לספק תנאי עבודה שיבטיחו אי חשיפה של האשה לגורמים הנ"ל.

5. אם לא ניתן למנוע ודאית חשיפה, יש להציע לאשה העברה לתפקיד אחר לזמן ההריון/הנקה.

נספח א'

רשימת הגורמים הביולוגיים הטרטוגניים אליהם מתייחסת ההצעה.

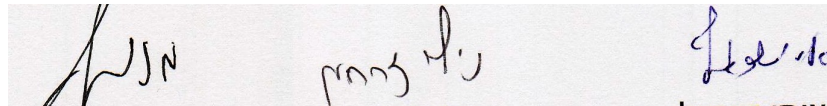
Infectious Agent	Risks to Embryo or Fetus
Viruses	
Rubella (German measles)	Teratogen, death, growth retardation
Herpes Simplex (HHV1 and HHV2)	Teratogen, death, infection
Varicella (chicken pox, HHV3)	Teratogen
Cytomegalovirus (HHV5)	Teratogen, growth retardation
Zika	Microcephaly, retardation, infection
Rubeola (measles)	Death, infection
Parvovirus B19 (erythema infectiosum; fifth disease)	Death, growth retardation
Human immunodeficiency virus (HIV)	Growth retardation, infection
Hepatitis B virus (HBV)	Growth retardation, infection
Bacteria	
Treponema pallidum (syphilis)	Teratogen, death, growth retardation, infection
Listeria monocytogenes (Listeriosis)	Death, infection
Genital <i>Mycoplasma</i>	Death
Protozoa	
Toxoplasma gondii (Toxoplasmosis)	Teratogen, death

Other possible viral teratogens include: [influenza](#), mumps, lymphocytic choriomeningitis, [poliovirus](#), Coxsackie B viruses, condyloma acuminata, pestiviruses and pathogenic strains of E. Coli, Salmonella typhi, and other bacteria that can cross the placenta.

מקורות :

1. http://www.labourprotect.co.za/pregnancy_code.htm
2. <http://emedicine.medscape.com/article/235213-overview>
3. http://www.labourprotect.co.za/pregnancy_code.htm
4. <http://www.cdc.gov/niosh/docs/99-104/>
5. <http://www.sohas.co.uk/publications/publication19.pdf>
6. <http://www.aafp.org/afp/20000515/3065.html>
7. http://www.health.gov.il/Download/pages/list_TarAll2009.pdf
8. Case report: <https://www.hindawi.com/journals/crim/2013/973297/>

עריכה:

איתן ישראלי נילי זרחין יוסי מנור
 ישראלי ביוהזארד בע"מ אוניברסיטת בר אילן מרכז רפואי שיבא

11 בנובמבר 2013